

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 29 hallituksen esityksestä laiksi tapaturmavakuutuslain muuttamisesta ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 8 päivänä joulukuuta 1987 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 202 laeiksi tapaturmavakuutuslain muuttamisesta ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:n muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavina ylitarkastaja Leo Rantanen ja esittelijä Pekka Humalto sosiaali- ja terveystieteiden osastosta, osaston johtaja Vesa Vaaranen Työterveyslaitoksesta, toimitusjohtaja Pentti Virtanen Tapaturmavakuutuslaitosten Liitosta ja varatoimitusjohtaja Seppo Pietiläinen Maatalousyrittäjien Eläkelaitoksesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan Tapaturmavakuutuslaitosten Liitosta muodostettavaksi tapaturmavakuutuslaissa tarkoitettujen vakuutuslaitosten yhteiselin. Työtapaturmien ja ammattitautien tilastointia koskevat ja siihen liittyvät säännökset ehdotetaan lisättäväksi tapaturmavakuutuslakiin ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakiin. Lait on tarkoitettu sovellettaviksi vuoden 1988 alusta.

Tapaturmavakuutuslain muuttamista koskevan lakiehdotuksen 64 §:n 3 momentin mukaan annetaan tapaturmatiedot vain tarvittaessa. Työsuojeluhallinnon tulee työsuojeluhallinnosta annetun lain 3 §:n mukaan muun muassa huolehtia työsuojelun tutkimustoiminnasta. Kun lakiehdotuksessa

tarkoitettujen ilmoitukset ovat perusaineistoa tutkimustoiminnan kannalta, pitää valiokunta tärkeänä, että tapaturmatiedot toimitetaan säännöstä laajasti tulkiten työsuojeluhallitukselle. Myös kansainvälisistä sopimuksista aiheutuvat velvoitteet tulee voida hoitaa, mikä myös puoltaa laajaa tulkintaa.

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:ssä on aiemmin viitattu työntekijäin eläkelain 18 §:ään. Hallituksen esityksessä ehdotetaan viittaus poistettavaksi sen johdosta, että tapaturmavakuutuslain 56 a §:ään, johon 22 §:ssä myös viitataan, ehdotetaan otettavaksi vastaavat säännökset. Kun ehdotetussa tapaturmavakuutuslain 56 a §:ssä ei kuitenkaan ole työntekijäin eläkelain 18 §:n 1 momenttia vastaavaa säännöstä, ehdottaa sosiaalivaliokunta maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:ssä viitattavaksi myös työntekijäin eläkelain 18 §:n 1 momenttiin.

Edellä esitetyn perusteella ja hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä sosiaalivaliokunta pitää ehdotuksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina ja kunnioittavasti ehdottaa,

*että ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana ja
että toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:*

2.

Laki

maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 23 päivänä joulukuuta 1981 annetun maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 22 §:n 1 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 momentti 23 päivänä tammikuuta 1987 annetussa laissa (36/87) ja 3 momentti 19 päivänä huhtikuuta 1985 annetussa laissa (330/85), näin kuuluviksi:

22 §

Jollei tästä laista muuta seuraa, on soveltuvien osin lisäksi voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 16 §:ssä, 18 §:n 1 momentissa ja 19 §:ssä, maatalousyrittäjien eläkelain 16 ja 17 §:ssä sekä tapaturmavakuutuslain 30 a, 37, 56 a, 61 a, 63, 64, 64 a ja 65 b §:ssä on säädetty.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

— — — — —
(3 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1987

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari, varapuheenjohtaja Louvo ja jäsenet Ala-Harja, Ala-

ranta, Kankaanniemi, Koistinen, Kärhä, P. Leppänen, Mäkelä, Nordman, Paavilainen, Rantanen, Stenius-Kaukonen, Taina ja Väistö.

Vastalause

Tapaturmavakuutuslain muutosehdotuksen mukaan 64 §:n 3 momentissa säädettäisiin, että 39 §:n mukaisista tapaturmailmoituksista annettaisiin tarpeelliset tiedot työsuojeluhallitukselle vain tarvittaessa. Tapaturmailmoitukset ovat kuitenkin tärkein työväline työsuojeluhallitukselle sen suorittaessa lakisääteistä tehtäväänsä työsuojelututkimuksen alalla. Tapaturmailmoitusten sisältämä tieto on keskeinen lähdeaineisto nimenomaan tapaturmien ja ammattitautien ennaltaehkäisymahdollisuuksia tutkittaessa ja kehitettäessä. Tämän vuoksi on välttämätöntä, että työsuojeluhallitus edelleen saa tarpeelliset tiedot tapaturmailmoituksista ilman muita rajoituksia

kuin 64 §:n 4 momentin säännös, että sosiaali- ja terveysministeriö antaa asiasta tarvittaessa tarkemmat ohjeet.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että ensimmäisen lakiehdotuksen 64 § hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

64 §

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)
Vakuutuslaitos antaa (*poist.*) 39 §:n mukaisesti tapaturmailmoituksesta tilastoa varten tarpeelliset tiedot työsuojeluhallitukselle.

(4 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 1987

Marjatta Stenius-Kaukonen

Pekka Leppänen

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 30 Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomuksesta vuodelta 1986

Eduskunta on 13 päivänä lokakuuta 1987 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen toimintakertomuksen vuodelta 1986 (K n:o 10).

Valiokunta on asian käsittelyä varten valinnut valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan esteellisyysden vuoksi tilapäiseksi puheenjohtajakseen edustaja Jorma Rantasen ja tilapäiseksi varapuheenjohtajakseen edustaja Kirsti Ala-Harjan.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavina hallitusneuvos Tuulikki Haikarainen ja erikoistutkija Matti Toiviainen sosiaali- ja terveysministeriöstä, vanhempi hallitussihteeri Marja-Liisa Lindström valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Mikko Kämäräinen, osastopäällikkö Antti Arola, osastopäällikkö Jouko Waal, ylilääkäri Antti Huunan-Seppälä, toimistopäällikkö Erkki Sahlberg, toimistopäällikkö Seppo Virtanen ja atk-päällikkö Pentti Höykinpuro Kansaneläkelaitoksesta, tutkimussihteeri Kaija Kallinen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, osastopäällikkö Jukka Ahtela Suomen Työnantajain Keskusliitosta, sosiaalipoliittinen asiamies Markku Koponen Liiketyönantajain Keskusliitosta, osastopäällikkö Keijo Hyvönen Maataloustuottajain Keskusliitosta, lainopillinen johtaja Arno Schrey Suomen Lääkäriliitosta, apulaistoiminnanjohtaja Kai Masalin Suomen Hammaslääkäriliitosta ja puheenjohtaja Sinikka Westermarck Lääkintävoimistelijaliitosta.

Kansaneläkelain 54 §:n mukaan valtuutettujen tulee:

- 1) valvoa eläkelaitoksen hallintoa ja toimintaa;
- 2) valita tarpeellinen määrä tilintarkastajia, joista yhden tulee valtiontalouden tarkastusviraston viranhaltija, ja varatilintarkastajia sekä vahvistaa heille johtosääntö;
- 3) vahvistaa eläkelaitoksen tilinpäätös ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja lisätylle hallitukselle; sekä
- 4) päättää niistä muista asioista, jotka tässä laissa tai sen nojalla on säädetty heidän päätettäväkseen.

Valtuutettujen tulee vuosittain antaa toiminnastaan kertomus eduskunnalle.

Sairausvakuutuksen korvaustaksat

Väestön terveyden- ja sairaanhoidon järjestelmän rungon muodostavat julkiset palvelut, joiden saatavuutta tulee edelleen parantaa. Valiokunta kiirehtii kansanterveysjärjestelmän rakentamisen loppuun saattamista kansalaisten aseman tasavertaistamiseksi koko maassa.

Julkisia palveluja täydentävien yksityispalvelujen edelleen kehittyessä tulee huolehtia, että sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset vastaavat kustannuskehitystä. Sairausvakuutusjärjestelmän kautta korvataan osa lääkärinpalkkioista sekä tutkimus- ja hoitokustannuksista.

Sairausvakuutuksen korvausprosentit ovat pysyneet lähes vakiona koko järjestelmän olemassaoloajan. Korvaus suoritetaan maksetusta palkkiosta tai maksusta, kuitenkin enintään määritellystä enimmäissummasta. Tämä onkin muodostunut ongelmaksi, koska perityt maksut ovat nousseet elinkustannusten mukaisesti eikä korvausten perustana olevia taksoja ole vastaavasti tarkistettu. Kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä korvaustaso oli valiokunnan saamien tietojen mukaan 39,7 prosenttia todellisista lääkärinpalkkioista ja 53,8 prosenttia todellisista hammaslääkärin palkkioista, kun lain määrittelemä korvaus on 60 prosenttia. Vastaavasti lain määrittelemän korvauksen ollessa 75 prosenttia on korvaustaso todellisista hoito- ja tutkimuskuluista 45,5 prosenttia.

Kuten edellä olevasta voidaan havaita, on jälkeensääntöjen erityisen suuri lääkärin-, laboratorio- ja röntgentaksojen kohdalla. Jollei toimenpiteisiin taksojen tarkistamiseksi ryhdytä, korvaustaso laskee vielä nykyisestäänkin.

Sairausvakuutuskorvauksen alkuperäisen tavoitteen toteuttamiseksi ja palvelusten käyttömahdollisuuksien parantamiseksi on tarpeellista saattaa korvausten perustana olevat taksat sellai-